

२०११ साल फाल्गुन ७ गते रोज ६ का दिन राष्ट्रिय दिवसका
उपलक्षमा श्री ५ युवराजाधिराजबाट
रेडियो नेपालद्वारा प्रसारित गरिबक्सेको
सन्देश

प्यारा देशवासीहरू,

आज हाम्रो अमूल्य राष्ट्रिय दिवसको उपलक्षमा केही बोल्न पाउदा भलाई ज्यादै आनन्द लागेको छ । तर अपशोचको कुरा छ कि श्री ५ महाराजाधिराज बुबाज्यु, जसको महान् त्याग र अथक परिश्रमको फलस्वरूप आज हामीले सर्वसाधारणको सहयोगद्वारा प्राप्त गरेका महान् राष्ट्रिय दिवस मनाउँदै छौं । त्यो शुभअवसरमा आज हामीबाट धेरै टाढा मौसुफ होइबक्सिन्डर त्यो हालै मात्र नीममा गै पाए-को दर्शनको अनुभवले म दावा गरी भन्न सक्छु कि मौसुफको त्यो अस्वस्थ अवस्थामा पनि मैले सधैंको स्वास्थ्यवस्थामा भैं देश र देशवासीहरूको भलाईको चिन्तामा व्यस्त रही बक्सेको पाएँ, जसलाई म मौसुफको दिलमा रहेको महान् गुणको राष्ट्रिय चिन्ह हो भनी भन्न केही हिचकिचाउन्न र जुन कुराको प्रमाण मौसुफबाट पठाइबक्सेको आजै बिहान मात्र यस रेडियोद्वारा प्रसारित शाही घोषणाको एक एक शब्द नै साक्षी छ । त्यो फेरि दोशोन्याइहरू आवश्यक देखिन् ।

नोस— ३ दिनको बसाइले नीमको बयान गर्नु ज्यादै नसुहाउँदो कुरा हो तापनि ३ दिनमा मैले त्यस ठाउँमा तीनै कुरालाई राम्ररी बुझ्न पाएँ— ती हुन्— त्यहाँका बासिन्दाहरूको सुघर सफाइ, आपसी मेघ मित्राप र पूर्ण अनुशासित नम्रता, जो कि भलाई लाग्दछ यी कुराहरू मभ्यता र उन्नतिको महान् चिह्न मुलुकमा यसको अत्यावश्यक पर्दछ ।

अब अरु केही भन्न चाहन्छु ।—

गत चार महिनामा राजकीय परिषद्बाट भएका तपसीलबमोजिमका मुख्य मुख्य निर्णयहरू यस प्रकारका छन् कि राजकीय परिषद्बाट भएको काम कुरामा

(४)

सर्वसाधारणमा कुनै भ्रम नरहोस् र राजकीय परिषद्को काममा प्यारा भाइ श्री ५
माहिला अधिराजकुमार तथा कान्छा अधिराजकुमारहरुबाट जो सहायता र सहयोग
पाउँ, त्यसका लागि म उनीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद नदिई रहन सकिन।

तपसील

२०११।१२।७।४ मा भएको पहिलो बैठकमा साबिकदेखि ठाउँ ठाउँमा राखी
आएको पुलीसचौकी पहराहरु भत्किएकोले चोरी डकैती लुटमारको बारदात बढेकोले
पुलीसको पुनर्गठन भई अर्को बन्दोबस्त नभएसम्म साबिकको जम राखी आएको
पुलीसचौकी पहराहरु शान्ति सुरक्षाको निमित्त साबिकको जम राख्ने ठहर भई
मा. प्रधान मन्त्रीलाई लेखी गएको।

ठाउँ ठाउँको बडाहाकिमहरु धेरै दिनदेखि केन्द्रमा आई बसेवाट मुख्य सरकारी
अफिसर आफ्नो मुकाममा नभएकोले शान्ति सुरक्षा भङ्ग भएको समाचार बराबर
आएकोले तिनीहरु विशेष काममा आएको भए सो काम चाँडो तामेल गरी गराई
आफ्नो आफ्नो जिल्लामा पठाउनुपर्ने निर्णय भई मा. प्रधान मन्त्रीलाई लेखी गएको।

२०११।८।७।१ मा र २०११।८।४ मा खाद्यान्न र मुद्राबारे मन्त्रिमण्डलबाट
कुन तरिकाबाट कति समयभित्र के गर्ने निधो गरेको छ भनी मन्त्रिमण्डलको का. मु.
अध्यक्षलाई सोधी लेखी पठाउने निर्णय भएको।

२०११।७।२६ मा ठाउँ ठाउँको बडाहाकिमहरुको अदलाबदली गर्ने निर्णय गरी
मन्त्रिमण्डलले स्वीकृतिलाई जाहेर गरेकोमा—'बेकाइदा' गरेमा जुनसुकै बडाहाकिमलाई
पनि सरुवा गर्ने वा भित्रिन सकिनेछ भनी सुनाई पठाई दिने गरी सदर भएको।

वन जङ्गल सीमानाको जग्गा अवाद गर्नेबारेको मन्त्रिमण्डलको मिति २०१०।
१२।१६।२ मा भएको बैठकको निर्णयको १५ दफामा निकाशा हुन बाँकी
रहेको कुरा जाहेर भई यस विषयमा श्री ५ महाराजाधिराजबाट पटक पटक बक्से-
को हुकुमको समेत विचार गरी बक्सी मुलुकको आमदानीको एक मुख्य बाटो
भएको वन जंगलको संरक्षण तथा बृद्धि हुनुपर्ने कुरा ध्यानमा राखी यस कि-
सिमको जग्गाको वितरण कुन निश्चित नीतिको आधारमा हुने हो, यसमा

आधिकारिकता २५५ विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(५)

मन्त्रिमण्डलले राष्ट्री चिचार गरी निश्चित नीति निर्धारित गर्ने काम बाँकी नै देखिएकोले वन जङ्गल नमासी यसको संरक्षण र वृद्धि हुनुपर्ने ठहर गरी-बक्सौ यसमा मन्त्रिमण्डलले सर्व कुराको ख्याल राखी पुनर्निर्धार गरीलाई फिर्ता पठाउने निर्णय भएको।

शान्ति सुरक्षा, स्वास्थ्य, मुद्रा, नहर तथा शासन-व्यवस्थाको सुप्रबन्धनको एक हस्ताभन योजना, तयार गरी ल्याउनालाई मा. प्र. मन्त्रीलाई सबै मा. मन्त्रीहरूको अगाडी हुकुम भएको।

नेपाललाई ठाउँ ठाउँबाट प्राप्त स्कूलश्रीप अन्तरगत भएका सरकारी कर्मचारीहरूबाट के के विषयमा तालिम हासिल गरी आए तथा तिनीहरूको तालिम र विशेषज्ञान मुलुकको कुन कुन कामको निमित्त सहायक भयो वा कुन किसिमबाट तिनीहरूको तालिम देशको काममा लगाउने भएको छ, मा. प्रधान मन्त्रीलाई लेखी पठाउने निर्णय भएको।

२०११।१८।१४ मा प्रधान न्याय यलयको केही नियमावलीहरू ८।१० दिनमा ठीक हुनेछ भनी मा. कानून मन्त्री र मा. गृहमन्त्रीले श्री ५ युवराजाधिराजका हजूरमा जाहेर गर्नुभएको, तर अहिलेसम्म यस विषयमा केही कुरा जाहेर नभएको काम तामेल गरी जाहेर गर्नालाई मा. कानूनमन्त्री र मा. गृहमन्त्रीलाई लेखी सूचनार्थ पत्रको नक्कल पतिलिपि मा. प्र. मन्त्रीलाई पठाउने निर्णय भएको।

२०११।१८।२० मा ठाउँ ठाउँमा देवस्व र राजस्वको चोरी भएको र गोदावरीको गोलीकाण्ड आदिबारे राष्ट्री जाँच बुझ गर्न निस्पक्ष जाँच कमिशनको नियुक्त गर्ने पर्ने ठहर भएकोमा यस कामलाई राख्ने निस्पक्ष मानिसहरूबारे मा. प्र. मन्त्रीको रायलाई लेखी गएको।

२०११।१०।८।१ मा २०११।१८।१ देखिको सरकारी कर्मचारीहरूको मरुवा सरुवा बढुवा र नयाँ भर्नाबारेको कम्याण्डरी कितावखानाबाट मासिक रिपोर्ट भिकाउने।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

नेपाल सरकारको जिन्सी उठ्ती कति छ र अरु दुनियाँको जगेडा कति रह छ, यथार्थ विवरण मालपोतमन्त्रालयबाट मगाउने निर्णय भएको ।

२०११।१०।१६।३ मा अखिल नेपाल शुद्धीकरण किसान संघको ६ वटा मागहरूमध्ये भूमिसुधार कमिशनसमेतले मुनासीव ठहर्‍याएको मागहरूमा चाँडो विचार गरी कारवाई गराउने ।

२०११।१०।२८ मा मा.प. मन्त्रीको शिफारिसमोतिम सर्वश्री टंकप्रसाद आचार्य तथा भद्रकाली मिश्रलाई मन्त्रिमण्डलको सदस्यताबाट मिति २०११।१०।२६।६ देखि मुक्त गरिबक्सने निर्णय भएको ।

श्री ५ महाराजाधिराज बुवाज्यूबाट राजकीय परिषद् भङ्ग गरिबक्सी देशको वर्तमान परिस्थिति सम्हाल्न जुन शाही अधिकार पूर्णतवरले मलाई बक्सको छ, त्यसमा देश मौसूफ र जनताप्रति पूर्ण राष्ट्रहितैषी भै इमान्दारीसाथ शाही इच्छानुसार हर तरहले देशको कल्याणतर्फ तत्परतासाथ लाग्नु नै मेरो कर्तव्य र कोशिस हुनेछ । चाहे देशको वर्तमान परिस्थिति र समस्या जतिसुक नै जटिल किन नहोस्, मलाई पूर्ण विश्वास छ कि ममाथि पर्न आएको अनगिन्ति बोझ सबैको सहयोग र इमान्दारीबाट हलुका गर्न सक्ने नै छु । यसमा सबैबाट ठीक ठीक मद्दत पनि पाउने नै छु भन्ने मलाई पूर्ण आशा र विश्वास पनि छ । आज देशमा प्रजातन्त्र आएको पूरा ४ वर्ष व्यतित भयो, तर सुहाउँदो चारवटा मात्र पनि यो यो कुरा भयो भन्नुपरेमा हामीले खोजी रहनुपर्छ—यो यौटा सरभको कुरा छ । 'प्रजातन्त्र बालकै छ' भन्नु भने बालकमा रहनै नसक्ने गुणहरू स्वार्थ, लोभ र इर्ष्या यसमा देखिन्छ । यतिजेल हुक्यो भन्नु भने दुर्भाग्यवश फर्काएको कतै केही देखिन्न, जुन कुरा देशमा कसैबाट छिपे जस्तो लाग्दैन । तसर्थ अब सामुमा धेरै कुराको समाधान गर्नु छ, सुधारनु छ । परिआएको अनेकौं कठिनाइहरूको सामना गरी जे गरी हुन्छ, देशलाई उचाउनु छ, अब पछार्ने हाम्रो कर्तव्य होइन, यही हाम्रो मुख्य उद्देश्य हुनुपर्छ, जसको जिम्मेवारी हामी सबैमा बराबरी छ । यो भन्नुपर्ने आवश्यक छैन, किनकि हामीले हाम्रो पूर्वजहरूको वीरता, इमान्दारी र देशप्रेम बिर्सका छैनौं—जो हामीलाई इतिहासले बार बार संझाउँदैछ ।

तसर्थ हामीले डराई हडबडाई आत्तिपर तर्सी अर्कालाई हँसाउनु पर्दैन। मिलौं जुलौं ठीक बाटो हिंडौं कसैको केही लाग्नेछैन, यो सत्य छ, यो अत्युक्ति हुँदैन; मलाई विश्वास छ।

इत्यादि कारणवश देशमा सुव्यस्था ल्याउनको लागि आजदेखि भ्रष्टाचार निवारण आफिस, पब्लिक सर्भिस कमिशन, सेन्ट्रल इन्टेलिजेन्स ब्यूरो र कम्युनिकेसन क्लिफाउटलाई मैले आफ्नै मातहतमा राखी काम चालु गर्ने भएको छु र १५ दिन-सम्ममा 'स्वतन्त्र न्यायालय गयो' भन्ने भ्रम पनि दूर गरिदिने भएको छु। जसको निमित्त आवश्यक कुराहरू मिलाई ल्याउन वर्तमान क्याबिनेटलाई पनि अन्दाइसकेको छु। जसबाट म आशा गर्दछु जनतालाई धेरै मात्रामा सुविधा हुनेछ। किनकि सबैमाथि सबैको चेक रही सबैले अनुशासनमा रही कानूनमा चलनु नै सच्चा प्रजातन्त्र हो र कुनै किसिमको उल्लेखलाई प्रजातन्त्र सम्झनु त्यो हाम्रो भूल हो। त्रुटि मानिसैबाट हुन्छ र सो दोहोरिन नदिनु पनि मानिसकै गुण हो, जस्तो लाग्दछ। तसर्थ शाही इच्छालुसार काँधमा काँध मिलाई उठाएमा जत्रो बोझ पनि हलुकै हुनेछ। जत्रो उलझन पनि सुल्झाउनेछौं र मलाई पूरा आशा छ—देशका जनता, जङ्गी तथा निजामती सबै कमचारीहरूबाट पनि मैले पूरा सहयोग पाई देशको सेवा गर्न काविल बन्नेछु। हाम्रो भ्रष्टाचारहरूबाट पनि जे जति सहायता पाएका छौं, त्यसको लागि हामी सदैव आभारी छौं। अन्तमा श्री ५ महाराजाधिराज बुबाज्यूको शीघ्र स्वास्थ्य-लाभको कामना गर्दै र यस वर्षम देश र देशवासीहरूको हरेरहबाट कल्याण कामना गर्दै श्री पशुपतिनाथमा प्रार्थना गर्दछु।

जयनेपाल !

२०११/११/७/१

हुकुम बक्सबमोजिम,

मी.सु. हंसमानसिंह,

श्री ५ महाराजाधिराजको सेक्रेटरी,

गोरखापत्र छापाखानामा मुद्रित। सरदार विष्णुध्वज जोशी.

256

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मद्रास मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

१८८

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।